

Robot Arabaların Yılı

2 017'nin Kasım ayında, Waymo'nun Arizona'daki sürücüsüz araç hizmeti, sürücüyü arka koltuğa oturtarak Alphabet'ten Sergei Brin'in hayalini gerçekleştirdi: "2017 yılı içinde otonom araçlar yollarda olacak."

Daha önce, Audi yakında piyasaya çıkacak A8'in 3. Seviye otonomluğa (direksiyon başındaki sürücünün, sürüş sırasında arkasına yaslanıp gazete okuması ya da manzarayı seyretmesi, ancak gerekli durumlarda aracın kontrolünü ele alması) sahip olacağını duyurmuştu. Cadillac ise yeni Cruise teknolojisini 2. Seviye olarak açıkladı: Sürücü direksiyonu kontrol etmek zorunda değil ama içerideki kameralar aracılığıyla gözü sürekli yolda olmalı.

Henüz sürücüsüz araçlar yollarda değil. Teknoloji ne kadar güvenli olduğunu henüz ispatlamadı. Trafik düzenleme kurulları ve otomobil üreticileri de henüz her şeyin dört dörtlük olduğunu iddia etmiyor. Volvo, göbek adı güvenlik olan bir şirket. Gothenburg'da 2018'de hayata geçirmeyi planladığı sürücüsüz araç programını 2021'e kadar erteledi.

Bu iş neden ağır aksak gidiyor? Muhtemelen yönetici kademelerde yapılan konuşmalar, mühendislik katına inildiğinde yerini akli selime bırakıyor. En büyük sözleri verenlerden biri olan Brin, aslında Silikon Vadisi kültürünü de yansıtıyor: Büyük laflar et, olmazsa özür dilersin.

Silikon Vadisi sakinleri sürücüsüz araba üretiminin, Detroit ve benzeri şehirlerdeki klasik otomobil üreticilerinin değil, kendi işleri olduğunu söylüyorlar. Geleceğin arabasının, aslında tekerlekli bir bilgisayar olduğunu, böyle bir bilgisayarı, bilgisayar mühendislerinden başka kimsenin tasarlayamayacağını savunuyorlar.

Aslında bir aracın, bir şekilde, kendi kendine gitmesi çok büyük bir sürpriz değil. Mühendisler bunu yıllar önce başardılar. Sürücüsüz bir araca yüzde 99,9 güvenmek çok kolay değil ama günümüzün teknolojiyle o kadar da zor değil. Ancak unutmayalım: ABD'de gidilen her 100 milyon mil başına bir insan ölüyor. Bu kadar iyi veya daha iyi bir robotik araba bulmak çok zor. Bulsanız bile bunu ispatlamak çok zor.

Yüksek perdeden verilen sözler bilim insanlarını başka arayışlara itiyor. 2016 sonunda, Elon Musk, Autopilot'un otonom sürüş kabiliyetini edindiğini ima ettikten hemen sonra, programın başındaki bilim insanı bu imalardan uzak durdu ve iki ay sonra istifa ederek rakip şirket Aurora Innovation'a geçti.

Sözlerini geri alan başka mühendisler de oldu. 2015'te, Waymo'nun başında olan Chris Urmson, bir TED konuşmasında, 11 yaşındaki oğlunun 16 yaşına geldiğinde ehliyet almasına gerek kalmayacağını çünkü robot

arabaların piyasada olacağını söyledi. Sadece bir yıl sonra, Urmson fikrini değiştirdi; kendi kendine gidebilen araçların hiçbir şart altında, 30 yıldan önce yollarda olamayacağını ileri sürdü. Kısa süre sonra da Waymo'dan ayrıldı.

Büyük otomobil şirketlerinin verilere dayanmadan hareket ettiklerini söylemek doğru olmaz. Robot araba teknolojisinin hızla geldiğine gerçekten inanıyorlar ama söz verdikleri kadar hızlı olmadığını da biliyorlar. Bunun kanıtı olarak da yatırım tercihlerine bakabiliriz.

IEEE Spectrum dergisinde yayınlanan Philip E. Ross imzalı bir analize göre son 18 ayda yapılan bazı şirket alımları şöyle:

- Intel, 15 milyar dolar karşılığında İsrail'in Mobileye şirketini satın aldı ve otonom sürüş programının merkezine oturttu. 390 milyon doları da haritalama şirketi HERE'ye yatırdı.
- Ford 1 milyar doları Argo'ya yatırdı ve robot araba programının merkezi yaptı.
- Broadcom, araba tedarikçisi Qualcomm'a 193 milyar dolar teklif verdi. Büyük robot araba tedarikçilerinden NXP'ye de 38 milyar dolar teklif etti.
- Delphi, 450 milyon dolar karşılığında robot araba şirketi NuTonomy'yi satın aldı.
- GM Cruise, açıklanmayan bir bedelle sensör şirketi Stobe'yi satın aldı.
- Sensör şirketlerinin sayısı hızla artmaya başladı. Bu arada pek çok şirket robot araba ortaklıkları kurmaya başladı: Bosch ve Nvidia, Audi ve Nvidia, Lyft ve NuTonomy...

Bu kadar yatırım yapılırken, şirketler robot araba geliştirme becerileri yüksek olan mühendisleri bünyelerine katmak için amansız bir yarışa tutuştular. İstenen özelliklerde bir mühendisin ortalama maaşı yıllık 300.000 dolar seviyelerine çıktı.

Bu fırtınanın ne kadar süreceğini bir veya iki robot araba modelinin piyasa standardına gelip gelemeyeceği belirleyecek. Neticede hemen bir iki yıl içinde olmayacak belki ama nihayetinde robot arabalar yollarda olacak.